

Setev novih vrst pšenice

Ko so se v petek sestale v Kočevju žene zadružnice ljubljanskega okraja, so veliko razpravljali tudi o jesenski setvi in sodelovanju kmeta z zadrujo. O tem je govoril podpredsednik OZZ tov. Tone Zupančič. Poudaril je, da težnje za gospodarsko osamosvojitvijo narekujejo politične prilike. Kot je znano, Jugoslavija ne prideluje dovolj žita za svoje potrebe, čeprav je še vedno pretežno agrarna dežela. Zato moramo žito uvažati iz Amerike in Sovjetske zveze. Ker pa se odnosi s tema veleislama stalno menjavajo, moramo stremeti za tem, da bomo pridelali doma čim več pšenice, če že ne dovolj.

Čeprav nismo izrazito žitorodni okraj, je ta akcija za nas pomembna predvsem zato, ker sejemo pšenico. Zelja, da kruha ne bi uvažali, je privedla strokovnjake do tega, da so pričeli na poskusnih parcelah proučevati, kako bi z boljšo obdelavo, gnojenjem in izbiro ustreznih sort povečali hektarski pridelek. Ta se je gibal okrog 3000 kg na ha. Po-

kazalo se je, da nekatere domače sorte pšenice ne morejo izkoristiti več gnojil in zato ne dajejo zaželenega uspeha. Ugotovili so tudi, da n. pr. sorta salto, ki so jo pridelovali na posestvu Pšata, ni dala samo izrednega pridelka, ampak tudi v najhujši zimi ni očepovedala. Zato stopamo v akcijo širjenja sort, ki so se najbolj obnesle. To ne bo

težko, ker so že v preteklem letu kmetje sejali nekatere in tudi letos povprašujejo po njih.

Izkazalo se je, da se najbolj obnesejo nekatere italijanske vrste, ki pa zahtevajo strojno obdelavo, prerahljanje zemlje in precej umetnih gnojil. Ta so sestavljena iz nitromonkala, thomasove žilindre in kallijske soli, in jih izdeluje tovarna v Rušah. Imajo tudi to prednost, da so poceni (15 din kg!).

Sedaj je samo še vprašanje koperative, ki se je nekateri tako boje. Kooperacija lahko reši kmeta in mu pomaga do večjega pridelka! Z dosedanjim kmetovanjem in uporabljanjem starih sort je imel le izgubo. Z uvedbo novih italijanskih vrst in v tesnem sočelovanju z zadrujo pa mu je zagotovljen dvakratni pridelek. Po dogovoru mu mora zadruža nuditi strojno obdelovanje, preskrbeti gnojila in jih raztrositi ter žito omlatiti. Seveda dobi pri tem zadruža določene procen-

OZZ je že določila obsežnost posevkov posameznih občin. Strokovnjaki so upoštevali kvaliteto zemlje in rajonizacijo. Na posamezna področja so določili samo tiste vrste, za katere so pripravljeni, da bodo uspeli. Rajonizacija za območje PZ Kočevje: Dobropolje 35 ha sorte Elia in 15 ha Salto, Kočevje 20 ha domače, Ribnica 35 ha Salto in 15 ha domače, Sodražica 15 ha Salto in 10 ha domače ter Velike Lašče 60 ha domače. Zadnji čas setve je 15. september!

Da pa se bo ta načrt uveljavil, bodo množične organizacije sklicale sestanke, da bodo zadružnikom pojasnili pomen in prednosti kooperacije in uvažanja preizkušenih italijanskih pšenice.

Ker so se večkrat kmetje pritoževali, da pridelkov ne morejo prodati, so pri kmetijskih zadruzah ukinili trgovine in pustili samo odkup.

Poudariti moramo samo še izjavo tovaršnice iz Ivančne gorice. Njihova občina je že lani uvedla kooperacijo in italijansko pšenico in neki kmetovalec je v kooperaciji posejal 100 kg pšenice, pridelal pa je okrog 1100 kg! Nekdo drug iz Notranjih goric pa je iz 5 mernikov pridelal 72 mernikov! To je vsekakor lep uspeh, ki bi ga sicer brez sočelovanja KZ ne bilo.

-vec

PRED NOVIMI NALOGAMI ZADRUŽNIH ORGANIZACIJ

Prvi bomo volili zadružne svete

V maju letos je izšla uredba, po kateri naj bi imele kmetijske zadruge štiri organe upravljanja: Občni zbor, Zadružni svet, Upravni odbor in Volilni odbor. Letos bodo od 1. novembra dalje volitve v zadružne svete, nato pa vsako drugo leto. Zadružni svet bo za zadrujo to, kar je za tovarno delavski svet. Sedanji upravnik in UO KZ sta dolžna, da pripravita vse potrebno, da bodo volitve v zadružne svete lepo potekale. S temi volitvami bodo proiz-

vajalci tako kot delavci v tovarnah prevzeli vso odgovornost in vso pravico pri soočanju v proizvodnji in gospodarjenju zadruge.

Potrebno bi bilo, da pride v zadružni svet vsaj ena tretjina žena. Ker pa se je že večkrat pokazalo, da ženske kot kandidatke pri volitvah niso uspeli, je naloga odbora in vseh naprednih žena, da se uveljavijo, prav bi pa bilo, da predlog sprejme vodstvo OZZ. Kjer mogoče žene na volitvah niso prodrle,

Banka je v svoji hiši

15. avgusta se je Narodna banka preselila v novo poslopje. Za to pa je tudi že bil zadnji čas, kajti znano je, da je imela prav banka, skozi katero gre dnevno preko 150 strank, včasih tudi več, od vseh uradov najslabše prostore. Že bivši okrajni ljudski odbor Kočevje se je zavzemal za to, da se ji zgradi primerno in sodobno poslopje. Na gradnjo je pristal tudi Beograd in junija 1956 so že bili načrti gotovi.

Gradnjo je finansirala Narodna banka, gradilo pa Splošno gradbeno podjetje »Zidar«, ki je dela res hitro.

VABILO

Pododbor Slovenske izseljeniške matice Kočevje, priredi v nedeljo 24. avgusta ob 16. uri družabno prireditveno-piknik v restavraciji »Gaj« pri Rižni.

Vabilno vse člane Matice in izseljence, ki so v domačih krajih.

ODBOR

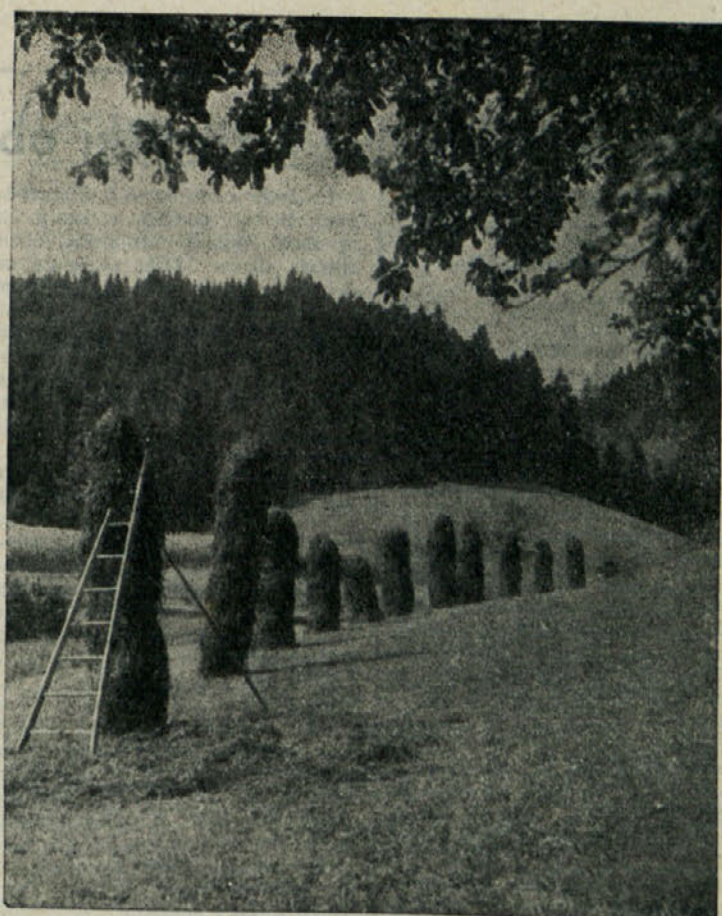
VREME

Za konec tedna nam obetajo še dosti dežja in sneg po visokih gorah. Prihodnji teden pa lepo vreme in postopoma bo topleje. Dež je pričakovati 27. in 31. avgusta.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

Proizvodnja nekaterih izdelkov trajne uporabe za široko potrošnjo se je v prvem polletju močno dvignila. Tako so letos naše tovarne do konca junija izdelale že 52.140 koles, kar je za 36 % več kot lani v istem času. Prav tako se je dvignila tudi proizvodnja radijskih sprejemnikov za 31 %.

Če primerjamo proizvodnjo vseh industrijskih panog, opazimo, da je napravila največji skok elektroindustrija. Vzporedno s tem tudi naglo narašča proizvodnja porcelana in ostale keramike za gospodinjstvo. V prvem polletju so naše tovarne proizvedle že 2380 ton keramike, kar je za 55 % več kot lani. Tudi steklarne so dvignile proizvodnjo votlega stekla za 43 %.

Letošnja druga košnja je prav dobra in bodo kmetje nakosili dovolj krme. Seveda bliža se jesen in sušiti je treba na ostrnicah

Zadružnice okraja so se sestale v Kočevju

V petek, 15. avgusta, je bila v Kočevju seja odbora zadružnic pri Okrajni zadružni zvezi Ljubljana. Poleg članic odbora so bile povabljene tudi nekatere odbornice in predsednice odborov pri kmetijskih zadruzah. Seje se je udeležilo 50 tovarišic, poleg teh pa so prisostvovali tudi podpredsednika OZZ Karel Mikulič in Tone Zupančič, tajnik OZZ, Jože Razpotnik, predsednica ženskih društev Mima Zupančič ter bivša sekretarka okraja Trbovlje, Justa Kozinc.

Na seji so obravnavali vprašanje izpopolnitve odbora v zvezi s priključitvijo dela bivšega okraja Trbovlje. Dosedanji odbor je štel 17 članic. Ker pa se je obseg njegovega dela povečal, so sprejeli sklep,

NOV ZADRUŽNI OBJEKT V SODRAŽICI

V Sodražici je zrasel nov obrat eteričnih olj KZ Sodražica. V oktobru bo nova enonadstropna stavba pripravljena za obratovanje. V novi zgradbi so prostori za štiri kotle za kuhanje eteričnega olja. Zaenkrat bodo dali v pogon tri kotle. Zanimivo je, da je nova zgradba zrasla iz srecstev, ki jih je ustvaril sam obrat, kar kaže, da je obrat eteričnih olj visoko rentabilen.

Dokler se ne bodo preselili v nove prostore, bo obrat še v starih prostorih. Sedaj prekuhavajo predvsem jelkine češerake. Te so dosejaj plačevali po 1%, sedaj jih pa plačujejo po 13 din kg. Odkupili so že pet vagonov, do kraja sezone pa nameravajo odkupiti še pet vagonov češerakov. Nekateri nabirali: so zaslužili že lepe denarje.

-vec

PO SVETU

V Kairu sta v preteklem tednu obravnavala odnose Saudove Arabije in Združene arabske republike predsednika obeh držav. V štiridnevni razgovorih sta oba predsednika proučila mednarodni položaj in razmere v arabskih deželah ter v zaključnem poročilu objavila svoje stališče, da se ne strinjata z navzočnostjo ameriških in britanskih čet na Blžnjem vzhodu, da bosta njuni deželi še naprej vztrajali na položajih pozitivne nevtralnosti v mednarodni politiki in da bosta vztrajno delala na ohranjanju prijateljstva med obema deželama. Odkar je predsednik Naser obtožil Saudovo Arabijo, da pripravlja atentat nanj, je bil to prvi stik državnikov obeh dežel na tako visokem nivoju.

Iraška vlada je objavila po bagdadskem radiu, da lahko iraški petrolej kupujejo vse družbe Vzhoda in Zahoda in izjavila, da želi Irak prijateljstvo z vsemi deželami. Vlada je tudi objavila namen, da v prihodnjem šolskem letu v Iraku in Združenih arabskih republikah uvede enoten učni program na vseh šolah. Iraška vlada je tudi sporočila, da je povabila Jugoslavijo, da bi začela z Irakom pogajanja za izvoz nekaterih iraških proizvodov. V Iraku so te dni tudi začeli uveljavljati sklep iraške vlade, da morajo vsi državni uslužbenci, oficirji in bančni uradniki predložiti dokazila o svojih osebnih dohodkih, ki so jih imeli po letu 1939. Kdor si je pridobil bogastvo s podkupovanjem bo po novih zakonih kaznovan z zapornim do 5 let.

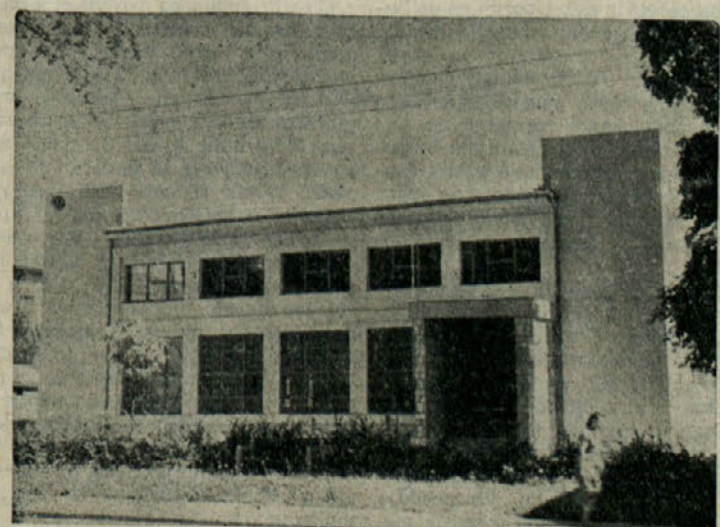
Grška vlada je z velikim razočaranjem zavrnila popravljeni britanski načrt glede ureditve ciprskega vprašanja. Grki so posebno razočarani zato, ker britanci sploh niso upoštevali grških predlogov, ki jih je dal predsednik grške vlade ob obisku britanskega predsednika Macmillana v Atenah. Ker se Britanci niso odločili na delitev otoka med Grčijo in Turčijo, je nezadovoljna tudi Turčija. Tako je reševanje ciprskega vprašanja prav tam, kjer je bilo pred letom dni.

V Libanonu je opozicija zahtevala poleg umika ameriških čet tudi umik opazovalcev Združenih narodov, ki so prišli v to deželo z nalogo, da ugotovijo ali res sosednje dežele pošiljajo orožje in prostovoljce v pomoč libanonskim upornikom. Ker so opazovalci ugotovili, da se to ne dogaja, smatrajo libanonski uporniki, da njihova prisotnost ni več potrebna. V glavnem mestu Beirut prihaja od časa do časa do eksplozij nastavljenih bomb. Da bi to preprečili, so uvedli v tem mestu posebno ostre vojaške mere, na podlagi katerih bo središče mesta pod posebno kontrolo.

Ob obletnici neodvisnosti Indonezije je govoril predsednik Sukarno in pozval zahodne dežele, da se sprijaznijo z neodvisnostjo Indonezije in z indonezijskim nacionalizmom. Predsednik Sukarno je precej obširno govoril o vlogi azijsko-afriških narodov in dežel izven blokov v današnjem modernem svetu in izrazil svoje prepričanje, da lahko le ti narodi in te dežele spametujejo veslesile in preprečijo svetovno vojno.

Amerikanci so za tem, ko so poslali dve atomski podmornici zapovrstjo pod ledeno skorjo Severnega tečaja iz Tihega v Atlantski ocean in s tem dosegli izreden uspeh, poizkušali izstreliti še posebno raketo, ki naj bi dosegla luno in v njeni bližini izstrelila majhen satelit. Ta naj bi obkrožil luno in fotografiral celo njeno površino, torej tudi tisti del, ki ga na zemlji nikoli ne vidimo. Uspešna izstrelitev bi znanosti prinesla gotovo izredno zanimive podatke. Poizkus pa ni uspel, ker je po 77 sekundah raketa eksplodirala. Amerikanci nameravajo izstreliti novo raketo v septembru, ko bo luna zopet najbližje Zemlji.

Francoska vlada je pozvala vse državljane, ki imajo volilno pravico v Franciji ter kolonijah, da se 28. septembra udeležijo volitev po ustavi pete republike. Nova ustava bistveno omejuje tradicionalno parlamentarno ureditev.

Vsa povojna leta je bila banka v Kočevju v neprimernih prostorih. Te dni pa so se vselili v svoji hiši

Zunanjepolitični komentar

IZREDNO ZASEDANJE

Na pritisk svetovne javnosti in na živo pobudo predsema nekaterih izenblokovskih držav je prišlo do izrednega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov, na katerem naj bi pretresli probleme bližnjega vzhoda in dosegli, da se ameriške in britanske čete umaknejo iz Libanona in iz Jordanije.

Že v samem začetku in še pred njim je bilo jasno, da bo v tako širokem forumu težko najti rešitev, ki bo ustrezala pripadnikom obeh velikih blokov in hkrati zadovoljila vse dežele izven teh blokov. Karakteristično za sedanjost razpravo pred Združenimi narodi je, da je prišlo na tistišče tekoče zunanje politike ZDA do temeljitih sprememb predsema v gledanju in upoštevanju stvarnih razmer na Srednjem vzhodu. Prav omalovaževanje dejanskega položaja v tem delu sveta je v zadnjih nekaj letih vedno znova porajalo nevarnost spopada med bloki. Rezultat take politike je bila vrsta kriz, ki so se vrstile ena za drugo in v pilih dveh letih dvakrat zaporedoma pripeljale do invazije na ozemlje Bližnjega vzhoda.

Ob otvoritvi zasedanja Generalne skupščine je govoril o ameriškem stališču do Bližnjega vzhoda sam predsednik ZDA, Eisenhower. V svojem govoru se je predsema oprl na ameriško trditve, da je prišlo do posrednega napada na nekatere majhne arabske države in da se Amerika smatra za dolžno, da te države zaščiti. Kljub temu, da je to ameriško stališče pojasnil sam predsednik, je to stališče v zadnjih 10 dneh utrpelo precej sprememb.

Kot vse kaže sta predsema dve dejstvi, ki poglavitno upliva v teh tednih na ameriško politiko na Bližnjem vzhodu. Prvo je prepričanje, da so se stvari na Bližnjem vzhodu v zadnjih letih zaradi naraščajočega arabskega nacionalizma začele tako sukatati, da velesilam ni več mogoče upati, da bi se za dalj časa mogle trdnje usidrali v tem delu sveta. Temu je glavna ovira pojav neodvisnega Egipta in pozneje Združene arabske republike, ki predstavljata stebra razvijajočega se arabskega nacionalizma. Drugo dejstvo pa je nedvomna ugotovitev, da so poštali interesi Sovjetske zveze na tem vojaško in gospodarsko tako važnem področju mnogo močnejši od interesov, ki jih je ta velesila imela v tem delu sveta pred 10 leti.

Iz gornjih ugotovitev izhaja nedvomno zaključek, da se na Bližnjem vzhodu kot absoluten gospodar ne bo mogla uveljaviti nobena velesila. V tem primeru bodo vse arabske dežele nujno morale izvajati politiko obstoja izven blokov in iti po poti, po kateri je v zadnjem desetletju šla večina dežel, ki so se uspelo otresti direktne ali indirektna kolonialne nadvlade.

Razen tega pa je treba na vsak način ugotoviti še nekaj: očitno je v naši politični zgodovini že za nami razdobje, v katerem so bili možni dogovori kakor oni v Jalti ali Potsdamu. Razprava v Generalni skupščini je pokazala, da pri reševanju tako širokih vprašanj kakor je problem Bližnjega vzhoda niso več možni dogovori ozkega kroga velesil, kar kaže, da so nove velike tehnike pridobitve in ogroženosti znanstveni napredek tudi na vojaškem področju prinesli v svet mednarodne politike nove elemente, ki imajo neposreden odraz pri reševanju najtežjih in najbolj zapletenih vprašanj.

B. Mikoš

V ribniški občini bodo posejali 40 hektarov

Pretekli teden so se v Ribnici sestali občinski politični voditelji, člani občinskega komiteja ZK, občinskega odbora SZDL, aktivisti, združeni voditelji in drugi ter se pogovorili o setvi italijanske pšenice v občini. Sestanka sta se udeležila tudi podpredsednik Okrajne zadrugne zveze, Karel Mikulič in kmetijski strokovnjak s Kmetijsko gozdarske proizvodne zveze Kočevje, tovariš Zobec.

Uvodoma je tovariš Zobec govoril o potrebi setve italijanskih sort pšenice, predvsem preizkušanih italijanskih sort, ki ob pravilni obdelavi lahko dajejo večji donos kot sedanje pšenice. Kljub temu, da naši kraji niso žitorni, če že sejemo pšenico, sejo take vrste, ki nam bodo dobro poplačale delo in nam v visokim donosom dale več kruha. Posebej pa je poudaril, da tudi italijanska pšenica ničesar ne daruje, in je za velik donos potrebna tudi posebno skrbna obdelava. V glavnem se seje na površinah pod 500 metrov nadmorske višine, potrebno je globoko oranje, do 40 cm, rahljanje zemlje in predpisana uporaba umetnih gnojil. Sem je treba vsako leto menjati in sejati samo s strojem.

Vse to so posebne naloge, ki jih kmet sam ne zmore, zato je več kot nujno, da stopi v kooperacijo z drugo, ki mu bo preskrbela semena, gnojila in tudi izvršila globoko oranje.

V ribniški občini bodo letos posejali 40 hektarov italijanske pšenice »salto« in 15 hektarov italijanskih domačih sort. Kmetovalci Kmetijske zadruge Ribnica bodo posejali 22 ha italijanske sorte, v Dolenji vasi 13 ha in v Jurjevici 5 ha. V vsaki zadruzi bodo posejali tudi po 5 ha italijanske domače sorte.

Predstavniki posameznih zadrug so navedli tudi težave, ki bodo pri pridelovanju te pšenice, predvsem to, da je zemlja do sedaj zelo plitko orana, parcele so tako razdrobljene, da bo težko s strojno obdelavo in da je kmet preveč navajen na to, da se hoče poprej prepričati, če je res to, kar se govori.

VODE MANJKA

Vodovodna črpalka z rešetko v Dolu ne dosega več vodne površine. Če se ne bo nihče pozanimal in podaljšal vodovodne cevi z rešetko do vode, jo bodo morali ljudje voziti iz potoka v Dolu.

Mednarodni vinski sejem v Ljubljani

Mednarodni vinski sejmi v Ljubljani so postali svetovno znane vodilne prireditve. To postavlja pred organizatorje vedno večje in težje naloge. Prav zaradi tega so v prireditveni odbor tega seja imenovali svoje predstavnike gospodarski odbori Ljudskih skupščin posameznih republik.

Doslej se je prijavilo za ocenjevanje vzorcev že 14 držav, medtem ko je vzorcev že nad 500. Razen Jugoslovana so prijavili največ vzorcev vin Sovjetska zveza (okrog 2000 buteljk), Romunija, Madžarska, Avstrija, Ciper, Francija in druge države.

Letos se pojavljajo prvič na ljubljanskem mednarodnem vinskem sejmu in na mednarodnem ocenjevanju najboljših vin tudi vina iz ZDA, Mehike in Turčije. Vsekakor degustatorji ne bodo imeli lahke naloge, kajti v tako kratkem času oceniti toliko količino najboljših vin vsega sveta res ni lahka stvar.

V času sejma bo prirejenih tudi več strokovnih posvetovanj, kakor tudi posvetovanj v zvezi z izvozom našega vina.

Ljubljanski mednarodni sejmi so si pridobili doslej že velik ugled in to precej večji v tujini kot pri nas

Strokovnjak je pojasnil, da je bila ta pšenica že dobro preizkušena na različnih poljih z različno višinsko lego in se je povsod dobro obnesla, pozimi pa vzdržala še večji mraz kot navadna pšenica. Prej ko slej pa bo treba, kar bo velika korist tudi za kmeta, da se zemlja arondira (zakroži). Če bi v Dolenji vasi zemljo posameznih lastnikov združili, bi se srednji kmetje z združitvijo pridobili najmanj eno veliko njivo, ker bi odpadale meje in razna pota, da ne govorimo o veliki koristi, ker bi lahko polje strojno obdelovali in bolje izkoriščali zemljo. Predstavniki z druge je povedal, da so kmetje v Dolenji vasi in Prigorici pripravljene arondirati svoja zemljišča.

Nekateri so bili tudi mnenja, da bodo naši kmetje prizadeti, ker bodo morali vsako leto kupovati semensko pšenico, ki je za okrog 20 dinarjev dražja od druge pšenice. Pojasnjeno je bilo, da so določeni rajoni, kjer bodo pridelovali semensko pšenico, ki mora biti boljša od navadne, imeti večjo hektolitrsko težo, predpisan odstotek kaljivosti in nazadnje mora biti še razkužena, zato je ta pšenica tudi dražja. Navzoči oficir iz garnizona je povedal, da v njegovem kraju že več let sejejo te vrste pšenice, ki ima velike

Tekmovanje traktoristov v Ivančni gorici

V nedeljo, 17. avgusta, je bilo v Ivančni gorici tekmovanje v kmetijskem strojništvu, ki ga je organiziral Okrajna zadruga zveza Ljubljana skupaj z Okrajnim odborom Ljudske tehnike. Tekmovanje so organizirali zato, da bi videli, kako obvladajo traktoristi sodobne kmetijske stroje, ki jih je vedno več po naših poljih, in da se pripravijo tekmovalci za republiško tekmovanje v kmetijskem strojništvu, ki bo septembra v Novem mestu.

Na tekmovanju so nastopili traktoristi ljubljanskega okraja in to v treh disciplinah: v kvalitnem oranju, sprednostnih vožnjah s priklopo in v odgovorih na vprašanja, ki jim jih je zastavljala posebna komisija o znanju kmetijskega strojništva, motoroznanstva, agronomije in prometnih predpisov.

Tekmovalo je 38 traktoristov našega okraja, ki so zaposleni po kmetijskih zadrugah in državnih posestvih. Iz Kočevja so se tekmovanja udeležili trije traktoristi. Takoj ob

začetku je bilo videti, da bo konkurenca huda, saj je skoro vsak tekmovalac upravljal vozilo, ki ga je bil vajen. In čeprav manjka kočevskim traktoristom prakse v upravljanju traktorja znamke »Ferguson«, so kljub temu zasedli precej dobra mesta: Sandi Podlogar je zasedel drugo mesto, Alojz Poje peto in Anton Vučko 14. mesto. Podlogar in Poje sta prišla med prvo deveterico, ki bo nastopila na republiškem tekmovanju.

Po tekmovanju kmetijskega strojništva so se pomerili kosci in grablje, ki so tudi pokazali veliko

Na kmetijski upravi Mlaka pri Kočevju je vzorno urejen živinorejski obrat. Živina je dobro preskrbljena tudi z vodo

trebe in manj za prodajo. Hektarski donosi ječmena so bili letos delno slabši kot lani, in to zaradi majske suše. Oves je dobro obradil. Tudi krme bo dovolj. Sedaj imajo pod streho že 1.200.000 kg sena.

Goveja živina pa porabi v letnem času na tej kmetijski upravi zelo malo suhe krme. Vsako jutro pokladajo odrasli živini 2 kg sena, potem pa gre na pašo. Živina se hrani torej samo s pašo, če oddajemo tista 2 kg suhe krme. Ta način zelenega krmljenja se je zelo lepo obnesel, živina je zdrava in lepo rejena. Razumljivo je, da je tudi molznost zelo velika. Povprečna molznost je znašala lani 3.900 l, letos pa računajo na 4.000 l. Da je to res lep uspeh, mora priznati vsakdo, ki se razume na živinorejo. Na Mlaki so imeli tudi kravo, ki je dala letno 8.134 l mleka. Ko smo že pri molznosti, naj omenim, da nameravajo uvesti strojno molžo. Prav sedaj so v dogovoru s Kmetijskim inštitutom v Ljubljani, da bi napravili predračun stroškov za strojno molžo.

Janez Oven, živinorejski delovodja na Mlaki, me je spremljal in tolmačil, ko sem si ogledoval živino v hlevih. Prišel sem pravi čas, ko je bila vsa živina že v hlevih. Najprej

donose in zato tudi kmetje lahko veliko boljše živijo. Z globokim oranjem pri nas pa ne bi pričeli takoj, ampak postopoma, tako da tudi tu ne bo prevelikih težav.

Naš delovni kmet mora spoznati, da hočemo več pšenice, ker smo žitorna država, kmetu pa s tem dopustiti večje dohodke, zato smo prepričani, da ne bo kmeta, ki se bi branil več belega kruha in več denarja za boljše življenje svoje družine.

Mc

Zadružnice na Mlaki

V petek popoldne si je skupina žena zadružnic iz našega okraja ogledala posestvo Mlaka pri Kočevju. Direktor Kmetijskega gospodarstva počelja Kočevje tovariš Nagode, jim je v kratkem orisu prikazal razvoj in obseg posestva ter način in dosežke gospodarjenja. Povedal je, da je Mlaka eno od posestev, kjer redijo govejo živino in svinje. Povedal je tudi, da so iz Anglije uvozili dve vrsti krav, s katerimi sedaj delajo poskuse. Prve so izključno mesnate, druge pa so majhne in porabijo zelo malo hrane, dajo pa veliko mleka. Teh si na žalost niso mogle ogledati, ker so na

Ivanka Jamnik:

O gospodinjstvem centru

(Nadaljevanje in konec)

Obeta se nam dobra sadna letina, kako lahko pomagata gospodinjstvom, da bodo lahko čim več sadja in zelenjave vložile oziroma predelale v razne sokove, mezge in drugo?

V mestu Kočevje je Društvo za pomoč družini, ki ima opremljene kuhinjske prostore v stavbi zobne ambulante — zadaj, s pomočjo Centra tudi letos organiziralo tečaj za vlaganje sadja in zelenjave ter pri-

pravo sadnih sokov. Tečaj vodi priznana gospodinja A. Conradi. Sindikalne podružnice in organizacije SZDL naj obvestijo svoje članice, da bo udeležba na teh tečajih čim večja. Na tečaju vlagajo tečajnice za svoje potrebe. Tečajnica prinese material in kozarce ali steklenice ter vlaga pod strokovnim vodstvom. Vse ostale priprave so v kuhinji. Na podeželju pa so to skrb prevzele organizacije zadrugne in SZDL, ker Center nima dovolj strokovnega kadra.

Ali predvidevate, da se bo dejavnost Centra razširila tudi na podeželje, kdaj in kako?

Na podeželje se bo ta dejavnost razširila preko organizacije zadrugne, ki delajo v okviru kmetijskih zadrug. Pozneje, ko bo več strokovnega kadra — gospodinjstvih učiteljic, in z razvojem socializacije naše vasi, pa bo to prodrlo hitreje tudi na naše podeželje.

Kako se Center kot zavod vzdržuje in kaj vse bi bilo potrebno, da se akcija za napredno gospodinjstvo še pospeši?

Center je ustanovljen z nalogo pospeševati napredno gospodinjstvo in s tem postopoma razbremeniti zaposlene in nezaposlene žene. Ker pa je to šele v razvoju, ne more biti pričobitna ustanova, da bi se vzdrževal iz lastnih sredstev. Zato čobimo sredstva za osebne izdatke iz proračuna občinskega ljudskega odbora.

Pranje perila je največje breme za vsako gospodinjko. Da bi jo tega razbremenili, je nujno urediti v Kočevju in na Rudniku sodobne mehanizirane pralnice. Uprava in Delavski svet na Rudniku sta o tem že razpravljala in kakor so nam obljubili, bodo v prihodnjem letu uredili večjo mehanizirano pralnico, za katero bodo porabili preko 2 milijona dinarjev. V Kočevju pa bomo lahko resneje pristopili k temu takrat, ko bo zgrajena nova mlekar- na. V sedanjih prostorih mlekarne se bo lahko ceneje urečilo pralnico in kopalnico, kakor če bi gradili novo. O tem naj bi razmislila vsa podjetja v mestu in prispevala nekaj sredstev!

Še enkrat pa lahko poudarim, da je pomanjkanje finančnih sredstev in pomanjkanje strokovnega kadra največji problem za pospeševanje naprednega gospodinjstva.

Tonček Vlašič

Priprave za občinski praznik Kočevja

Minuli ponedeljek je bil na Občinskem odboru Socialistične zveze delovnega ljudstva širši sestanek z vsemi predstavniki raznih organizacij in društev. Na tem sestanku je bil po daljšem razgovoru sprejet okvirni program praznikov za občinski praznik. Ker bo na dan občinskega praznika dne 3. oktobra tudi 15-letnica prvega zasedanja slovenskih odposlancev v Seškovem domu, bodo svečanosti v širšem razčrblju od 2. do 5. oktobra z raznimi zborovanji, kulturno prosvetnimi in športnimi prireditvami ter izleti na bližnje zgodovinske kraje iz NOB. Pod vodstvom predsednika občinskega odbora SZDL Naceta Karničnika bo pripravljala proslavo ožji de-

lovni odbor, katerega naloga je pripraviti čim svečanejši spored občinskega praznika. Ta odbor bo dajal od časa do časa sporočila in navodila za praznovanje, tako ča bodo občani z vsem seznanjeni.

lovnih odbor, katerega naloga je pripraviti čim svečanejši spored občinskega praznika. Ta odbor bo dajal od časa do časa sporočila in navodila za praznovanje, tako ča bodo občani z vsem seznanjeni.

O vodovodu na Trati pri Kočevju je bilo izrečenih že precej besed. Kako tudi ne, ko pa je voda tako važna za življenje in je na Trati tako primanjkuje! Zato je na željo prebivalcev pomladi Mestni vodovod položil cevi do vasi, vendar so dela zastala, ker je moralo podjetje dobiti dovoljenje od Železniškega transportnega podjetja za prekopavanje železniške proge. Pri tem pa so se prebivalci s Trate precej razburjali. Končno so stvar rešili tako, da so preko proge položili zaslonno cev in postavili sredi naselja pipo. S tem so zadovoljni vsaj tisti ljudje, ki stanujejo blizu nje, ostali pa še vedno uporabljajo nehygienski studenec pri vasi.

Kljub temu pa smo se pri upravi Mestnega vodovoda pozanimali, kdaj bodo dela končana. Direktor Pirman je povedal, da so že pred tremi meseci vložili prošnjo pri revizijski komisiji železniškega transportnega podjetja za prekopavanje proge. Pred nekaj dnevi so jim odgovorili, sedaj pa čakajo samo še načrtov. Vendar, je poudaril direktor, se bodo morali za letos zadovoljiti samo s tem, kajti še mnogo je drugih prav tako ali pa še bolj potrebnih krajev v občini. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev pa ne morejo vsem ugoditi

naenkrat, ampak delajo postopoma. Na upravi vodovoda so tudi povedali, da zato, ker vodo na Trati uporabljajo, nihče pa noče plačati vodarine, bodo prisiljeni vodo zapreti!

PRESKRBA Z VODO

Zaradi suše primanjkuje pitne vode povsod in tako tudi pri nas. Zanjte sedanjega vodovoda je dajalo te dni pičlega pol litra na sekundo, kar je za tako velik krog potrošnikov odločno premalo. Nezadovoljstvo potrošnikov je bilo iz dneva v dan večje, tako da je bilo nujno potrebno nekaj ukreniti. Sprejet je bil sklep, da se priključki »počerkviški« studenec, kjer je močan izvir zdrave pitne vode. Sklep je bil izveden tako rekoč preko noči in vodna črpalka na električni pogon je nekaj dni deluje v zadovoljstvo vsega prebivalstva Sodražice. Kljub temu so dela za priključek novega zajetja »Kaprolov log« v teku in bo tudi ta priključek v nekaj dneh izvršen. Tako bo končno rešeno precej vprašanje s preskrbo pitne vode za vedno. Potrošniki bodo tudi v sušnih dneh lahko rabili neomejeno količino in to ne samo za kuhanje, temveč tudi napajanje živine, pranje itd., ter bo zagotovljena tudi požarna varnost.

p

MED ŽIVINOREJCI NA MLAKI

Svetovalci so mi: če si hočeš ogledati napredno živinorejo in poljedelstvo, pojdi na Mlako.

Tu je sedež Kmetijske uprave, pod upravo pa spadajo delovišča: Stara cerkev, Mahovnik, Željne, Polom in Stari breg. Verjetno mi, ča me je presenetilo, kar sem videl in slišal na Mlaki. Lepe bele zgradbe — hlevi, svinjaki in druga gospodarska poslopja, katerim sta se lani pridružili tudi upravno poslopje in zbiralnica za mleko!

450 ha obdelovalne zemlje in okrog 1000 ha travnikov, to je Kmetijska uprava Mlaka...

277 plemenških krav, 3 biki, 127 telic, 41 telet, vse sivorjave pasme, 34 krav, 1 bik, 6 telic, 16 telet — angleške pasme »Hereford« ki so namenjeni samo za pitanje, so težke živali in dajejo zelo okusno meso — to je Mlaka.

384 svinj za pitanje, 96 plemenških svinj in 3 merjasci, tudi to je na Mlaki, socialističnem objektu, ki je v vsem, brez vsake hvale, vzor napredne živinoreje in kmetijstva. Prijazni upravnik, Julij Planinc, mi je rade volje tešil radovednost.

Pripovedoval je, kako je bilo v začetku, leta 1947, 1948. Vse je bilo treba začeti iz nič. Uporno so se borili z zemljo — in zmagali. Objekto so začeli graditi najprej na Mlaki, potem pa po ostalih deloviščih. Zrasi so novi hlevi, svinjaki itd. Širila se je obdelovalna zemlja in se pod pridnimi rokami spreminjala iz pušne gmajne in zapuščene zemlje bivših Kočevjarjev v rodovitno prst. Zato je bilo treba obilo truda in razočaranj... Danes je ta trud poplačan.

Z rasto obdelanih površin se je večalo tudi število živine v hlevih, prašičev v svinjakihi, večala se je tudi mehanizacija in z njo tudi večji hektarski donosi, več krme, mleka — in večji dohodki.

Tovariš Planinc je pripovedoval, da je najpridobitnejša panoga svinjereja. Svinje pitajo in ko dosežejo težo od 90 do 100 kg, jih prodajo. To težo pridobe svinje v šestih mesecih.

Oč žitarice na prvem mestu ječmen, za njim pa oves. Drugih žit ne sejejo, razen nekaj rži. Tudi krompir sadijo predvsem za svoje po-

trebe in manj za prodajo. Hektarski donosi ječmena so bili letos delno slabši kot lani, in to zaradi majske suše. Oves je dobro obradil. Tudi krme bo dovolj. Sedaj imajo pod streho že 1.200.000 kg sena.

Goveja živina pa porabi v letnem času na tej kmetijski upravi zelo malo suhe krme. Vsako jutro pokladajo odrasli živini 2 kg sena, potem pa gre na pašo. Živina se hrani torej samo s pašo, če oddajemo tista 2 kg suhe krme. Ta način zelenega krmljenja se je zelo lepo obnesel, živina je zdrava in lepo rejena. Razumljivo je, da je tudi molznost zelo velika. Povprečna molznost je znašala lani 3.900 l, letos pa računajo na 4.000 l. Da je to res lep uspeh, mora priznati vsakdo, ki se razume na živinorejo. Na Mlaki so imeli tudi kravo, ki je dala letno 8.134 l mleka. Ko smo že pri molznosti, naj omenim, da nameravajo uvesti strojno molžo. Prav sedaj so v dogovoru s Kmetijskim inštitutom v Ljubljani, da bi napravili predračun stroškov za strojno molžo.

Janez Oven, živinorejski delovodja na Mlaki, me je spremljal in tolmačil, ko sem si ogledoval živino v hlevih. Prišel sem pravi čas, ko je bila vsa živina že v hlevih. Najprej

sem ugotovil, da vlada povsod vzoren red. Nad vsakim živinčetom visi tablica z osnovnimi podatki: pasma, rojstvo, teža, molznost itd. Odrasla živina je skupaj, teleta in bikci posebej, toča ločeno. Imajo tudi »porodnišnice«. Nekaj dni prej pred teletji dajo žival v posebni hlev. Takim živalim in njenemu zarodu posvečajo še posebno skrb. Takoj, ko se tele poleže, dobi poseben prostor. Teleta se ne hranijo pri materi, ampak pijejo mleko iz posode po posebnem lesenem cuclju.

Hlevi so zelo čisti in sodobno urejeni. Živina ima dovolj zraka in sonca. Nad vsakim živinčetom imajo točen nadzor in kontrolo. Enak red in razdelitev sem opazil tudi v svinjakihi. Tudi tu zelo skrbje za živali, jih negujejo in skrbje za čistočo. Poleg svinjakov so tekalističa, da žival, kadar se ji zljubi, gre v ograjeno tekalističe.

S tovarišem Ovenom sva si ogledala tudi sočobno zbiralnico mleka. Tu dnevno zbirajo mleko in s posebnimi pripomočki skrbijo, da ostane mleko sveže preden ga oddajo naprej. Tu je tudi umivalnica, kopalnica in sanitarni prostori. Ogledala sva si tudi malo dvorano za razne sestanke nad pisarnami v upravni zgradbi.

Ko sem se mudil na Mlaki sem zvedel še marsikaj drugega. Na upravi je zaposlenih v zimskega časa okrog 100, v letnem pa okoli 160 delavcev, vstevši sezonske delavce. Vsi imajo dovolj dela, čeprav ne gre oporekati velike pomoči, ki jim jo omogoča mehanizacija. Tu moramo omeniti dva velika kombajna in en mali kombajn, ki ob času žetve uspešno opravljajo svoje delo. Brez teh kombajnov bi si težko zamišljali žetev na prostornih poljih, posejanih z ječmenom in ovsom. Pa tudi ostala mehanizacija je pri delu zelo koristna.

Skoro bi pozabil povedati, da se na Mlaki bavijo z vzrejo bikcev. Trenutno imajo 39 bikcev. Dnevno pridobijo na teži povprečno 1,15 kg, v letu dni pa že tehtajo do 400 kg. Ko dosežejo to težo gredo v prodajo.

V času, ko je konec paše, hranijo živali v hlevih. Tu ima poseben pomen silirana hrana. Silirane krme napravijo toliko, da pride od 20 do 25 kg dnevno na eno glavo.

Pogovor je tekel tudi o sodelovanju v zveznem kmetijskem tekmovanju. Pogoji tekmovanja so letos zelo trdi. Na Kmetijski upravi Mlaka tekmujejo za visoko proizvodnjo mleka. Na 1 ha zemlje mora zrasti toliko krme, da bo zadostovala za

prehrano krav, ki morajo dati v letu dni 9.000 l mleka. V tekmovanje so vključili 100 krav in 50 ha zemlje. Računajo, da bodo uspeli in s tem priborili nagrado 8.000.000 din.

Pa načrti? Orne površine zaenkrat ne nameravajo povečevati, vlagali pa bodo vso skrb za nadaljnje izboljšanje obdelovalne zemlje. V načrtu imajo povečanje števila živine z ozirom na kapaciteto krmske baze.

Govorili smo tudi o vlogi obratnega sveta na upravi. DS se je že dobro uveljavil in na sejah obravnava razna gospodarska vprašanja.

Takole izgleda vsaj delni opis Kmetijske uprave Mlaka, ki deluje v sklopu Kmetijskega gozdarskega posestva Kočevje. Številni obiskovalci, ki so si ogledali ta vzorni socialistični kmetijski obrat, so si bili edini, da je Mlaka ogledalo naprednega gospodarstva v vsakem pogledu. Tako si tudi lahko tolmarmno besede ameriškega farmarja, ki ga je zanesla pot iz daljne Amerike v kočevsko Mlako, ko je vzhlen opazoval lepo živino in dejal, da bi bilo treba vse to spraviti na filmski trak. Tako bi tudi v drugih krajih in drugih deželah videli, kaj se ča doseže z umnim gospodarjenjem in pridnim delom.

K. O.

Nogometni turnir v Kočevju

Minulo nedeljo je bil v Kočevju tradicionalni nogometni turnir za pokal turističnega društva. Nastopili so »Metalac« iz Delnice, »Javornik« z Rakeke ter domači moštvi »Partizan« in »Rudar«. Prehodni pokal je že drugič osvojilo moštvo »Metalac« iz Delnice, drugi je bil »Rudar«, tretji »Partizan« in četrti »Javornik«. Rezultati tekem: Javornik : Rudar 1:2, Metalac : Partizan 3:1, Javornik : Partizan 2:3 in finalna tekma Metalac : Rudar 5:2.

Tekmovanje se je pričelo ob 9 uri dopoldan. Prva sta nastopila »Rudar« in »Javornik« in igra se je začela s končala z zmago domačih. V drugi tekmi je »Metalac« premagal »Partizana« z 3:2. »Partizan« je vodil tekmo do polovice drugega polčasa, ko pa je sprejel prvi gol, je povsem odpovedal. Tako sta se uvrstila v finale »Metalac« in domači »Rudar«. Premagana pa sta igrala za tretje oziroma četrto mesto. V do- kaj zanimivi igri je »Partizan« premagal »Javornik« z 3:2 in s tem dosegel tretje mesto. Splošno mnenje je, da bi »Partizan« zaslužil ob malo večji poštrevnosti tudi boljše mesto. V finalni tekmi je prvi vodil »Rudar«, nakar pa je »Metalac« po smiselnih navalih dvakrat potresel

Na končanem turnirju je predsednik Turističnega društva Kočevje, tovariš Karel Ripler podelil pokal in nagrade vsem štirim moštvom. Na sliki: kap. Partizana sprejema nagrado

mrežo domačih. Mislili smo, da je »Rudarjeva« usoda zapečatená, ko je Radosavljevič izenačil na 2:2. V nadaljnjem pa je zmanjkalo »Rudarju« moči in »Metalac« je to izkoristil ter zmagal s 5:2.

Sodili so domači sodniki, moramo reči dobro, tudi organizacija je bila pravi dobra, za kar ima zaslugu vodstvo turnirja, posebno še tov. Matere druge.

Lepo je bilo v Vasi ob Kolpi

Odločil sem se za krajši oddih v mali vasi, ki ima ime kar Vas. Ta vas leži v dolini Kolpe ob važni cesti in avtobusni progi Kočevje-Reka. V Vas sem prišel z Reke čez Delnice.

V teh lepih krajih bi se mogel na vsak način poživiti turizem. Tu so dani vsi pogoji, da bi se turizem mogel tudi ob Kolpi uveljaviti. O tem sem se tudi sam prepiral v času oddiha v Vasi.

Vas je čudovito lep kraj. Leži v kotlini, ki jo obdajajo od vseh strani hribi, poraščeni z gozdovi. Tu je Kolpa, v bližini vasice pa izvira potok z imenom Potok, ki se v Vasi izliva v Kolpo. Vsakemu turistu bo zbudila zanimanje tabla, ki stoji ob cesti, ki vodi skozi vas, na njej pa

je zapisana in nakazana smer proti hiši, v kateri se dobijo ribolovne dovolilnice. Zvedel sem, da prihajajo v ta kraj celo Angleži, Francozi in Nemci, le domačih turistov je malo.

Vas šteje 40 hiš. V njej vlada mir, le ob jutrih in večerih vznemirja tišina avtobusi, ki vozijo tod mimo za Reko, Kočevje in druge kraje. V Vasi je križišče več avtobusnih prog, zato je včasih ob prihodih in odhodu avtobusov zelo živahno.

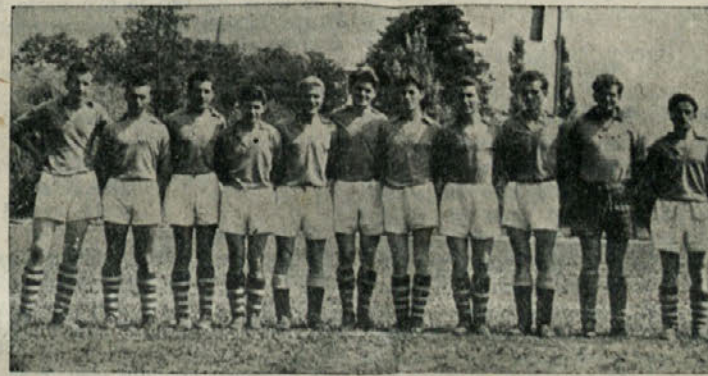
V bližini avtobusne postaje je gostilna Martina Papeža. V tej gostilni sem tudi jaz dobil prenočišče in hrano. S sobo, hrano in ostalim sem bil zadovoljen. Dnevna oskrba me je stala le 400 din. Postrežba je dobra. V tej gostilni je posebno živo ob nedeljah, ko napolnijo gostilniško sobo in kegljišče številni gostje.

Vas je lep in zdrav kraj. Ob Kolpi je dovolj prostora za taborjenje na prostem. Lep je ta kraj z reko in s svojo krasno okolico. Odločite se in pojedite tudi vi na dopust v ta lep predel slovenske zemlje!

-ar

NA TRAVNI GORI JE ŽE TRETJA IZMENA

V sredo, 13. avgusta, se je s Travnne gore poslovila druga izmena 62 otrok iz Ljubljane, ki je bila tri tedne na taborjenju pri Domu na Travnni gori. Otroci so se na taborjenju dobro počutili. Domov so se vrnili zadovoljni in zdravi. Prepričani smo, da ne bodo tako hitro pozabili veselih uric, ki so jih tu preživeli ob igri, izletih, pesmi in tabornem ognju. V četrtek, 14. avgusta, je prišla na Travno goro tretja izmena. Tudi ti otroci so iz Ljubljane. Želimo jim, da bi se tudi oni dobro počutili v času tritedenskega oddiha na Travnni gori.

Enajstotica »Metalca« iz Delnice je letos že drugič osvojila pokal

Knjižna zbirka »Kmečke knjige« za leto 1959

Knjižna zbirka »Kmečke knjige« izhaja že sedem let in je pri naročnikih zelo priljubljena. Letos je bila reorganizirana z namenom, da se še bolj približa našemu podeželju in še bolj razširi. Združena je bila s Kmečkim glasom, čigar naročniki imajo poseben popust pri naročninah. Naročniki bočo letos v decembru dobili v knjižni zbirki 1959 priljub-

ljeno Koledar Kmečke knjige za 1959, zgodovinsko povest Oskarja Hudalesa »Vrnitev v življenje« in pet strokovnih knjižic, katerih vsaka bo imela po 40 strani.

Strokovne knjižice bo mogel vsak naročnik izbrati izmed naslednjih: 1. Krompir, 2. Jagodičevje, 3. Kisanje (siliranje) krme, 4. Gojenje in oskrba posevkov, 5. Travniki in pašniki — naša največja rezerva, 6. Pitanje živine (telet, baby beef in živine od prvega leta dalje), 7. Kolo-barjenje in vaški koloobar, 8. Pitanje bekonoj in pršutarjev, 9. Gojenje hibridne koruze, 10. Sodobni vinograd, 11. Sodobni sadovnjak, 12. Mleko.

Za naročnike Kmečkega glasu je cena zbirke (torej koledarja, povesti in petih strokovnih knjižic) 240 dinarjev, za nenaročnike pa 300 din. Kdor bi želel dobiti še več strokovnih knjižic poleg petih, ki jih čopi v knjižni zbirki, dobi lahko nadaljnje po 100 din izvod.

Za zbiranje naročnikov so se zavzele okrajne zadrugne zveze in kmetijske zadruge, ki bodo poskušale dobiti čim več naročnikov, mnoge med njimi so pa naročile zbirko za vse svoje člane. Vse tiste, ki se na zbirko še niso naročili, pa opozarjamo ter jih vabimo, da se nanjo naročijo pri svoji kmetijski zadrugi ali pa neposredno pri Založbi »Kmečka knjiga« v Ljubljani, Miklošičeva 4.

DOPUST NA TRAVNI GORI

Dom na Travnni gori se vedno bolj uveljavlja. Gosti prihajajo iz različnih krajev — okoličani iz Sodražice, Loškega potoka, Ribniške doline ter turisti iz Ljubljane in drugih krajev, med njimi je bilo tudi nekaj inozemcev. Dnevni penzion, to je prenočišče in trije obroki hrane, stane 600 din. Hrana je okusna in obilna. Kdor še ni izkoristil letnega dopusta, mu priporočamo, da ga letos preživi v lepem planinskem svetu, sredi širnih gozdov, v miru in zdravem višinskem zraku in soncu — v Domu na Travnni gori.

Mladinci Belgijske socialistične stranke so obiskali ribniško občino

15. avgusta je tričlanska delegacija »Mlade garde«, ki je v sestavi Belgijske socialistične stranke, obiskala Ribnico. Pred tem so gostje, ki so jih spremljali člani Okrajnega

komiteja LMS Ljubljana, obiskali že Koper, Bohinj, avto cesto in še nekatere druge kraje.

V Ribnici so jih na sedežu občine sprejeli sekretar občinskega komiteja ZKS, tovariš Janez Picek, tajnik občine, tovariš Petrič in predsednik občinskega komiteja LMS, B. Abrahamsberg. Tajnik občine jim je najprej v nekaj besedah opisal občino, predvsem napredek v zadnjih letih, sekretar komiteja ZK je govoril o organizaciji Zveze komunistov, Bogo Abrahamsberg pa o mladinski organizaciji v ribniški občini.

Člani delegacije so se živo zanimali za stanje pri nas. Med prvimi vprašanji je bilo, če socialistični ureditvi nasprotuje religija. Tovarši Picek je pojasnil, da se vsi naši državljani ne glede na to ali imajo vero ali ne, enako trudijo za izgradnjo socialistične družbe in socialističnih odnosov. Povedali so še, da v Belgiji krščanska vera zelo nasprotuje socialističnem gibanju, posebno še njihovi organizaciji, ki ima marksistični program, čeprav niso člani Komunistične partije. Njihova organizacija obstaja že nad 100 let in spada med najbolj napredne organizacije v Belgiji. Zanimalo jih je tudi, kaj je vse v občini in s čim se ljudje največ pečajo.

Na dve vprašanji našega reporterja je odgovoril vodja delegacije, Rihard Derejvshyryer.

»Kakšni so Vaši sedanji vtisi s potovanja po Sloveniji?« »Povedati moramo, da smo bili nadvse priščno sprejeti, če dovolite izrazu, priščno. Lepa je vaša država in se tako hitro razvija, da bo tudi v gospodarskem pogledu kmalu dosegla našo«. Na vprašanje kakšni so cilji njihovega obiska pa je povedal, da gre za spoznanje in izmenjavo izkušenj dela obeh mladinskih organizacij.

Istega dne popoldan se je delegacija v spremstvu gostiteljev odpeljala v Ječnov žleb, nato pa so si še ogledali Lesno industrijsko podjetje v Ribnici.

Mc

Torkar - preko 7 metrov

O povratnem srečanju atletskih reprezentanc Ljubljane in Budimpešte smo šele sedaj prejeli službene podatke. Glede uspehov reprezentance skoraj ne bi bilo kaj izrednega poročati, ker so bili rezultati naše reprezentance pod povprečjem, saj se je končalo srečanje z 79:38 točkami v korist Budimpešte. To se je dogodilo zato, ker Atletska zveza Jugoslavije kljub prvotnemu pristanku ni pustila v Budimpešto najboljših slovenskih atletov, ki so bili določeni za evropsko prvenstvo v Stockholmu. Naš športni tehnik »Polet« piše, da je bila reprezentanca Ljubljane tako okrnjena, da je bila bolj podobna izletniški skupini kot atletski reprezentanci. V razmeroma povprečni ekipi Ljubljane, piše dalje »Polet«, pa je bilo tudi nekaj svetlih točk. Predvsem omenja člana TVD Partizana Kočevje, Torkarja, ki je dosegel od sedaj svoj najboljši rezultat in je v tem letu kot tretji Slovenec preskočil 7 m daljine. S tem skokom 7,01 m si je priboril v Budimpešti prvo mesto, ki je bilo tudi edino prvo mesto, ki si ga je naša reprezentanca priborila v moški skupini. Za ta uspeh mu iskreno

čestitamo in mu želimo še nadaljnjih uspehov!

Ostala člana TVD Partizana Kočevje, ki sta bila tudi v reprezentanci, sta dosegla: Veno Čihal z metom krogle 13,81 m tretje mesto in Boris Pučelj s skokom v višino 175 cm četrto mesto. Pučelj ni uspel pokazati svojih zmoglosti v celoti, čemur je bilo verjetno vzrok preutrujenost zaradi zaporednih težjih tekmovalj. V splošnem so nas naši fantje v reprezentanci dostojno zastopali in so vsi trije dosegli, kar smo oč njih pričakovali.

Če so dali Madžari v svojo reprezentanco močnejše atlete, ni to krivda članov reprezentance Ljubljane! Po mojem mnenju je naša reprezentanca dala kar je zmogla, razen nekaj izjem, kar pa se pri takih tekmovaljih redno primeri. Vodstvo je moralo nato s tako okrnjeno reprezentanco računati. Če so ostali najboljši po nalogu AZJ doma, je bilo jasno že vnaprej, da bodo uspehi slabši, kakor če bi bila reprezentanca popolna. Nikakor pa ni na mestu, da sedaj naše športno glasilo imenuje te mlade atlete, ki so šli v Budimpešto, izletnike. Tako se mladim ljudem ne daje vzpodbude!

-rko

Naš obveščevalec

KOLENDAR

Sobota, 23. avgusta — Zdenka Nedelja, 24. avgusta — Jernej Ponedeljek, 25. avgusta — Ludvik Torek, 26. avgusta — Bernard Sreda, 27. avgusta — Zlatko Četrtek, 28. avgusta — Avguštin Petek, 29. avgusta — Janez

SPOMINSKI DNEVI

26. avgusta 1944 je pri Ribnici pri kilometru 44 mina poškodovala progo.

26. avgusta 1945 je bila s sklepom Ljudske skupščine FLRJ Istra priključena naši državi.

28. avgusta je bil rojen veliki slovenski pisatelj Ivan Tavčar, najizrazitejši predstavnik slovenskega romantičnega realizma. Njegovi najpomembnejši deli sta »Visoška kronika« in »Cvetje v jeseni«. Vážen je zgodovinski roman »Izza kongresa«. 28. avgusta 1944 je Slovensko Primorje dobilo svoje predstavništvo — Pokrajinski narodnoosvobodilni odbor.

GIBANJE PREBIVALSTVA

KOČEVJE

Rodile so: Zdravč Olga, gospodinja iz Dolge vasi 76 — dečka Antona, Nose Alojzija, delavka iz Jeljin 66 — deklko Marico, Sneler Slavica, učiteljica iz Kočevja, Kolodvorska ulica 1 — deklko Ireno. Poročili so: Škof Mirko, trgovski pomočnik iz Kočevja, Podgorska 8, star 23 let in Ožbolt Marija, kuharica iz Kočevja, Trg 3 oktobra 12, stara 20 let, Herman Jože, mizarski pomočnik iz Kočevja, Roška cesta 30, star 27 let in Tekavčič Valentina, natakarica iz Kočevja, Ljubljanska cesta 25, stara 25 let, Zupanc Franc, kurjač iz Šalke vasi 92, star 20 let in Zupančič Zorka, delavka iz Šalke vasi 22, stara 20 let in Gyorek Jože, živinorejec iz Cvišlerjev 2, star 24 let in Šalika Ana, živinorejka iz Cvišlerjev 2, stara 21 let.

SODRAŽICA

Rodile so: Košir Majda, gospodinja iz Globeli 10 — dečka Branka; v Ljubljanski porodnišnici pa sta rodili: Janež Vera iz Zigmarije — dečka Zvonka in Novak Kristina iz Sodražice 23 — deklko Lidijo. V Jelovcu je umrl Marolt Leopold, upokojenec iz Alpha Vasi Ontioch, Californija, ZDA, star 76 let. Umrli so v času, ko se je mudil na obisku v rojstni vasi v Jelovcu.

DOLENJA VAS

Poročila sta se: Oblak Anton, knjigovodja iz Grčaric 2, star 25 let in Mikulič Marija, uslužbenka iz Grčaric 5, stara 21 let.

V ljubljanski porodnišnici je rodila Dejak Julka, gospodinja iz Dolenje vasi 20 — hčerko Julijano.

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto, 23. avgusta, od 7. do 12. ure in 15. do 18. ure, trgovina »Potrošnik«, Reška cesta; v soboto, 30. avgusta, ob istem času, trgovina »Prehrana«, Trg Svobode.

OBJAVE

KINO

JADRAN, Kočevje: od 22. do 24. avgusta francoski barvni film »Nana«, 27. in 28. avgusta italijanski barvni film »Verdi«, od 29. do 31. avgusta ameriški barvni film »Napadalec« in slovenski film »Ne čakaj na maj«.

SVOBODA, Rudnik: 23. in 24. avgusta italijanski film »Neapeljsko zlato«, 30. in 31. avgusta ameriški barvni film »Mala lažnivka«.

OSILNICA: 24. avgusta ameriški film »Krojač za dame«, 31. avgusta ameriški film »Beg iz Guajane«.

VELIKE LAŠČE: 23. in 24. avgusta ameriški barvni film »Rumeno nebo«, 30. in 31. avgusta ameriški barvni film »Na Rivier«.

DOBREPOLJE: 23. in 24. avgusta ameriški barvni film »Shane«, 27. avgusta angleški film »Šolanje Toma Brawna«, 30. in 31. avgusta italijanski film »Kruh, ljubezen in fantazija«.

PONIKVE: 22. avgusta jugoslovanski film »Milionir na otoku«, 29. avgusta angleški film »Šolanje Toma Brawna«.

LOŠKI POTOK: 23. in 24. avgusta francoski film »Lukrezia Borgia«, 30. in 31. avgusta ameriški film »Na Apaški mej«.

KOČEVSKA REKA: 23. in 24. avgusta ameriški barvni film »Robin Hood v Avstraliji«, 30. in 31. avgusta ameriški barvni vojaški film »Do pekla in nazaj«.

PREDGRAD: 23. in 24. avgusta italjski film »Prehod preko reke Jangce«, 30. in 31. avgusta ameriški barvni film »Ljubim Melvina«.

SODRAŽICA: 23. in 24. avgusta mehiški film »Umiram srečna«, 30. in 31. avgusta ameriški kavbojski film »Poslednji iz plemena Komanchev«.

BROD NA KOLPI: 23. in 24. avgusta ameriški barvni film »Coga«, 30. in 31. avgusta francoski film »Julietta«.

PREKLICI

Preključujem besede, ki sem jih dne 2. julija 1958 izrekel o Martinu Bauerju in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Klamper Viktor, Kočevje

Preključujem izjave o Alojziju Lavriču, logarju iz Grčaric št. 36, ki sem jih izrekel dne 3. avgusta 1958, ker niso resnične.

Jože Kos, Dolenja vas št. 85

Obžalujem in preključujem žaljivke, izrečene proti Mariji Lovšin iz Zigmarije št. 38, ker niso resnične.

Leopold Zajc, Zigmarije

Preključujem žaljivke, ki sem jih izrekel dne 17. aprila 1958 v Šalki vasi v dopoldanskih urah zoper Rudolfa Kreseta, upokojenca, stanujočega v Šalki vasi št. 17 kot neresnične.

Ivana Tanko, Šalka vas št. 43

PRODAM

Prodam kravo, dobro mlekarico, brejo 8 in pol mesecev. Vprašati na Upravi »Novica«.

Izšla je tiska ČZP »Kočevski tiska« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Matija Cetinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14 a, telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je 800 din. Tekoči račun 600-12

1.265

pri NB, podružnica za Kočevje. — Poština plačana v gotovini. — Rokopisov ne vračamo.

ČLOVEK

Učiteljica: Janezek, kako je nastal človek?

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Ni več videl domačega kraja

Februarja je minilo leto dni, kar je odšel Alojz Kordiš s Hriba k vojakom. Kadrovski rok je služil v Dubrovniku v Dalmaciji. Takoj po prihodu k vojakom je pokazal veliko zanimanje za učenje, in tako se je iz dneva v dan bolj usposabljal. Ker je pokazal sposobnost, je postal komandir odeljenja.

Njegovo službovanje je lepo potekalo in Lojze niti pomislil ni, da njegovo oko ne bo več videlo domačega kraja. Predstavljal si je, da bo tistih šest mesecev kmalu minilo, potem pa bodo zopet ropotali mlinski kamni v zadržnem mlinu.

Toda nit njegovega življenja, vojaški rok in vse načrte je pretrgala usodna noč med sedmim in osmim avgustom! Tisto noč je imela njegova edinica nočne vaje na otoku Lopud, ki je 10 km oddaljen od Dubrovnika. Ob premikanju po položaju je naletel na jamo, za katero ni nihče vedel, niti je ni bilo mogoče opaziti, ker je majhna in preraščena. Zmanjkalo mu je tal in vojak, ki so bili v bližini, so slišali samo ropot orožja, ki je padalo v globino.

Z reševanjem so pričeli takoj, vendar je bilo silno naporno in nevarno in šele po triindvajseturnem delu so ga potegnili ven. Ugotovili so, da je jama, v katero je Kordiš strmoglavil, globoka 75 metrov.

Vest o tragični smrti Potočana je

Alojz Kordiš

O ZAVAROVANJU KMETOV

Na seji odbora zadrugne pri OZZ je predlagala tovarišica Marija Ivančič iz Sodražice, da bi najprej morali kmeta zavarovati, šele potem se bo z vso vnemo boril za večji pridelek. Odgovoril je tajnik OZZ tov. Jože Razpotnik: »Tovarišice, to pa je mnogo težji problem kot kooperacija! O tem se je že večkrat razpravljalo. Ustanovljena je bila tudi komisija, ki proučuje možnosti zavarovanja in socialnega zavarovanja kmetov. Za prvo je že izdelan osnutek zakona. Ustanovljeni bodo občinski skladi, iz katerih bi črpali sredstva, kajti dejstvo je, da kmet sam ne zmora vseh stroškov v primeru bolezni. Tako bi mu bilo vsaj delno pomagano. Drži pa tudi, da nekaterih bogatejših kmetov ne morejo kontrolirati. Zato bo treba to vprašanje še temeljito proučiti.

Mnogo težje pa je socialno zavarovanje! Naš kmet, ki sicer največ dela, tako malo zasluži, da res ne vem, kako bi zmoget sam plačati vse. Najprej bi bila potrebna socializacija vasi, šele potem bi lahko govorili o socialnem zavarovanju!«

pretresla vse, ki so ga poznali. Čeprav je Lojze rasel ob trdem delu, je bil kljub temu vesele narave in delaven fant. Očeta je izgubil leta 1943, ko je kot partizan padel v borbi za Turjak. Po očetovi smrti je padlo vso breme preživljanja družine na materina ramena. Domov so ga pripeljali 12., pokopali pa 13. avgusta. Njegov grob so Potočani obuli s številnimi vencami. Naj mu bo lahka domača zemlja!

10 let kočevskega „Kovaštva“

V nedeljo je kovaško podjetje v Kočevju proslavilo 10-letnico svojega obstoja. Tiho in skoraj neopazeno so v naravi v vzhodni Stojne v krogu kolektiva in prijateljev pridelali proslavo, ki se bo vsem udeležencem nepozabno vtisnila v spomin.

Na kraju proslave so pripravili simbolični ogenj, ob katerem je govoril upravnik podjetja, tov. Klun. Poudaril je, da je podjetje z vztrajnim delom in nesebično poštenostjo celotnega kolektiva doseglo lepe uspehe in se skoraj popolnoma prerodilo. Podjetje, ki sloni na starih izkušnjah in novih iznajdbah, stremi le za čim večjim napredkom in uspehom.

Temelj temu podjetju je dal upravnikov pokojni oče, ko se je pred 50 leti osamosvojil. Pred vojno je zgradil najmodernejšo delavnico v Sloveniji, ki jo je po osvoboditvi prodal državi.

RINŽA BO ŠE SMRDELA

Kar milo se človeku stori, ko gre preko naše mirne Rinže. O njej je bilo že mnogo napisane, Rinža pa je slej ko prej lena, zeleno obraščena in smrdeča voda!

Pri podjetju »Komunala« smo povprašali, če imajo letos v programu morebitno čiščenje in reguliranje Rinže. Tov. Hočevar je odgovoril, da imajo letos v načrtu samo zasip in ureditev prostora pri jezui ter morebiti graditev škarpe pri bočiči tržnici. V ostalem pa, je poudaril, je odvisno od finančnih sredstev. In teh je bilo v Rinžo že precej vloženo! Že dalj časa se lahko vidi, da je zaradi večje porabe vode in pa seveda zaradi kraškega sveta vode vedno manj. Da, Rinža je velik problem Kočevja, ki pa ni nerešljiv.

Bosljiva loka središče krošnjarstva

V težkih časih habsburške vladavine je po vaseh večkrat pel boben, ki je naznanjal propad posestev. Staro ustno izročilo pravi, da je 1786. leta izšel cesarski patent, po katerem je kočevski okraj lahko svobodno krošnjaril s tekstilnim blagom, urami in drugim. Središče krošnjarstva je bila Bosljiva loka ter okoliške hrvaške vasi. Vsak krošnjar je imel konjička, pa je naložil svoje blago na voz in se odpeljal na Ogrsko. Ko je stekla železnica Karlovac-Reka, so voz opustili. Tedaj so oprtali na pleča krošnjo, polno ur in drugega blaga. Tako so hodili vsako jesen iz roda v rod, po letu 1898 pa so trumoma odhajali v »obljubljeno« deželo Ameriko. Toda tu-

PREDGRAD PRIČAKUJE UČITELJA Šolski odbor osnovne šole Predgrad se zelo zanima za napredek šolstva. S sodelovanjem Kmetijske zadruge Predgrad urejujejo v Zadrugnem domu stanovanje za učitelja, v načrtu pa imajo v drugem nadstropju Zadrugnega doma še uobno stanovanje za učitelje.

September bo kmalu tukaj in z njim pričetek pouka, ki ga otroci željno pričakujejo. Prav tako željno pričakujejo tudi učitelja in učiteljico Kajfež in jima želijo dobrodošlico.

Jože Papež je poskrbel za prijetno glasbo, s svojim zdravim humorjem pa je vse zabaval veseli Nežec. Za vse ostalo pa sta z veliko poštenostjo poskrbeli Jože Adamič in Anton Vukan.

V pozni večerni uri so se razšli, vsi pa so iskreno želeli, da bi se podjetje še v bodoče tako lepo razvijalo, kot se je do sedaj.

»MOJA SMRT NI SRAMOTA!«
»VEM, DA BO KMALU...«
»PRAZNIK...«
»NIKAR NE ŽALUJ ZA MENOJ!«

Tako so se poslovali od življenja in svojcev pred ustrelitvami in obežanjem — v zaporih Banje Luke, Podgorice in Beograda, Novega Sada in Občine in drugod. Za njimi so ostala pisma — dokumenti, ki jih ne bo moč nikoli pozabiti, kajti pričajo nam o junaški odpovedi, pogumu, vdanosti in ljubezni. V knjigi »Pisma na smrt obsojenih« so našla svoje mesto in tu objavljamo nekatera.

PISMO LUDVIKA FERDANA OTROKOM

Jugvan in Vesna, otroci!

Vama bi hotel napisati vse najlepše, kar morem. Veseli sem se Vajinega odrasčanja. Veselje mi je spomin na urice, ko smo se skupaj igrali in pogovarjali. Toda premajhna sta, da bi se me spominjala. Hotel sem Vama biti prijatelj, ne v veselih urah, ker takrat me ne veste rabila, ampak v najtežjih trenutkih Vajinega življenja, ko je vsaka prijazna beseda blagodat in vsak nap-

PRISILNA UPRAVA V SODRAŠKI »STOLARNI«

V podjetju »Stolarna« pri Sodražici imajo prisilno upravo že od januarja meseca. Izmenjano je bilo vodstvo podjetja, ker prejšnje ni bilo doraslo svojim nalogam, saj je znašala izguba skoro 3.000.000 din. Čeprav moramo upoštevati tudi objektivne težave, ki jih je imelo podjetje, ne bi smelo priti do takega poraznega finančnega rezultata.

34-članski delovni kolektiv s prisilnim upraviteljem Franom Fajčigo se trudi, da bi poslovanje čimprej spravili na zeleno vejo. Pri tem so dosegli že lepe uspehe. Težave pa jih tarejo, ker imajo prenežek obratni kredit, samo 6.000.000 din, potrebovali pa bi vsaj še 3.000.000 din. Kredit rabijo za nemoteno poslovanje. Podjetje se bavi s predelavo lesa in zato rabijo večje količine lesa na zalogi, da se osuši.

»Stolarna« dela razne galanterijske izdelke, ki gredo večji del v izvoz. Solidni izdelki lahko dobe kupca, zato svoje proizvode lahko prodajo.

Pod novim vodstvom podjetja se je delovna disciplina precej izboljšala, kar spet po svoje vpliva, da gre v podjetju na boljše in daje upanje, da prisilna uprava ne bo več dolgo potrebna.

PISMA NA SMRT OBDOJENIH

svet zaklad. Okorne besede niso izrazile, kar sem hotel. Naj Vama naša mamica izroči pismo, ko bosta tako velika, da ga bosta razumela.

Lepo, lepo Vaju pozdravlja Vajin oče Ludvik.

PISMO DUŠANA FINŽGARJA MATERI

Draga mama! Danes sem bil obsojen na smrt zaradi komunizma. Vem, da sem Ti s tem naredil mnogo gorja. Oprosti mi! Prosim, mama, da mi pozdraviš vse znanke in posebno še brata Milana. Prilagam Ti uro, ki naj Ti bo v spomin. Kratko je bilo moje življenje. Mislim, da me boste imeli v dobrem spominu. Pisal bi Ti še več, pa nimam preveč časa. Torej danes popoldne bom mrtev. Pozdravlja vse Tvoj Dušan

PISMO FANIKE POKLEKA MATERI IN OČETU

15. avg. 1942

Ljuba mama in ate! Danes mi poteče konec mojega življenja. Prosim Vas, da mi oprostite, kadarkoli sem Vas razžalila in Vas nisem ubogala. V svoji najlepši mladosti svojega življenja bom morala zapustiti čudoviti svet in se ločiti od Vas, ljubi starši. Nič ne žalujte, saj je vseeno, eden prej, drugi pozneje, kakor pravi pesem: Dolgost življenja mi je kratka, kaj znanec že zasula je lopata, odprta noč in dan so groba vrata, a dneva ne pove nobena pratka. Dragi bratje in sestre!

Tudi od Vas se poslovljam in Vas zadnjikrat najlepše pozdravljam. Ubogajte ato in mamu, jaz jih ne morem več...

Na svidenje nad zvezdami
Fanika Pokleka
Sprejmite mnogo lepih pozdravov od Vaše hčerke Fani.
Mi je že bila taka usoda namenjena, da me je v mojih 25 letih življenjska doba zapustila.

PISMO JOŽETA LETONJE ŽENI
Ljuba žena!
Zadnja je moja pot na tem kričnem svetu. Prosim Te, odpusti

Kot žrtve ste padli

v borbi za nas...

ŠTEVILNE SO BILE ŽRTVE, KI SO JIH NAŠI KRAJI DALI ZA SVOBODO IN BOLJŠE ŽIVLJENJE. PRIOBČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA.

FRANC HINS

Rodil se je 11. 9. 1904 v delavski družini. Pred vojno je bil zaposlen večinoma pri raznih kamnolomih. Že v mladih letih ga je zanimala politika, zato je takoj po okupaciji aktivno sodeloval v KP in OF.

30. maja 1942 je ostopil v NOV ter se udeležil borb v različnih krajih. V zadnji borbi je bil pri Ribnici, kjer je tudi padel kot komandir čete. Doma je zapustil ženo in tri neprekrbljene otroke, njegova dva brata pa so Italijani ubili kot talca.

STANKO GAZVODA

Rodil se je 26. marca 1922 v delavski družini na kočevskem Rudniku. Po končani osnovni šoli se je izučil mizarске obrti in se zaposlil kot mizarški pomočnik.

FERDINAND LAMPE

Rodil se je 9. aprila 1924 v delavski družini v Kočevju. Po končani osnovni šoli se je izučil kovaške obrti in se zaposlil kot kovaški pomočnik v kočevskem rudniku, kjer je ostal do vstopa v partizane.

Takoj po okupaciji Jugoslavije se je mladi Ferdo kot član napredne mladinske organizacije vključil v vrste OF, kjer je bil aktivist in obveščevalec. Širil je propagandni material, zbiral orožje in municijo, hrano in denarne prispevke ter vse to pošiljal v gozdove.

9. junija 1943 je vstopil v I. bataljon IX. brigade. Z Nemci se je boril v Grčaricah, Jelenovem žlebu, na Hrvaškem in drugod. Avgusta 1944 so ga Nemci in belogardisti na Grmadi pri Novem mestu ujeli. Od tedaj je izginila za njim vsaka sled.

JANEZ PEREMIO

Rodil se je 14. decembra 1924 v Stični v uradniški družini. Še kot otrok se je s starši preselil v Kočevje, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Leta 1942 je stopil v stik z borci in aktivisti OF ter se uvaljal v borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Po kapitulaciji Italije je 9. septembra vstopil v IX. brigado NOV v Kočevju. Udeležil se je borb na Turjaku, Krimu in drugod. V borbi z ustaši je bil ranjen v prsi, toda na poti v bolnico je 9. decembra 1943 v Jasencu pri Drežnici umrl.

STEFAN MIHELIC

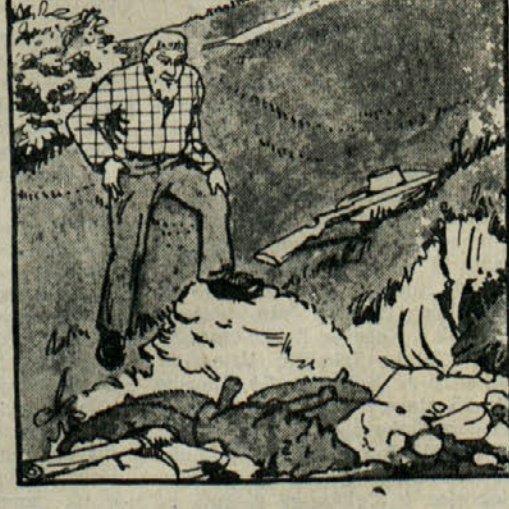
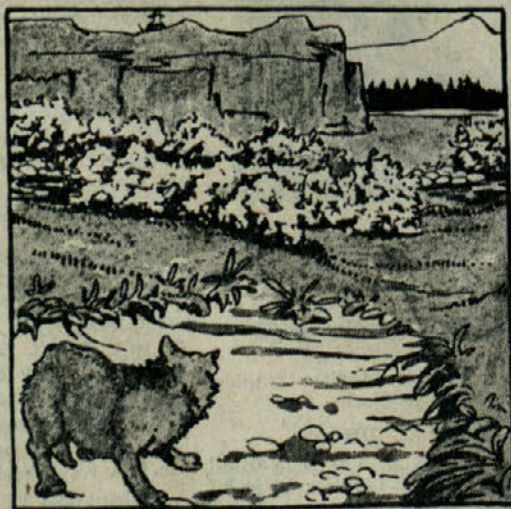
Rodil se je 23. decembra 1923 v delavski družini v Jelendolu. Po končani osnovni šoli v Kočevski Reki, kamor se je preselil s starši, se je zaposlil na žagi, kasneje pa v rudniku v Kočevju, kjer je ostal do vstopa v partizane.

Po kapitulaciji Italije 1943 leta je vstopil v Tomšičevo brigado ter se udeležil vseh njenih borb.

Konec januarja 1944 se je brigada nahajala na Štajerskem pri Velenju. Ko je šel v patroljo, je zaradi poizvedb vstopil v neko hišo, iz katere se ni več vrnil. Tovariši so pozneje preiskali vso hišo, vendar o njem niso našli nikakega sledu.

SEPAVEC • zgodba o volku

PO OLAFU ASLAGSSONU
PRIREDIL V. DRŽAJ

21

Naslednji dan se je radovedni volcek spet splazil do izhoda. Obstal je, ko da je slišal nekaj čudežnega. V resnici ni bilo ničesar. Živahni mali možgani so spravili to žarečo sončno svetlobo v zvezo z dogodkom, ki ga je doživel prejšnji dan. Spominjal se ga je prav malo...

Nenadoma pa se je obrnil ter odbrzel naravnost v svoj predor — v ljubljeno zavetišče.

22

Sonce je bilo že v zatonu, ko sta stopila volka na holm, v katerem je bil breg. Malomarno sta ošinila okolico. Bila sta prepričana, da je vse v redu. Nekaj trenutkov sta — zvesta staremu nagonu — z nosom hlasno vsrkavala zrak. Zavohala nista ničesar, kar bi ju opozorilo na morebitno nevarnost. Tudi nista ničesar slišala, niti videla. V prepadih sta se počutila popolnoma varno, četudi jima je pretila nesreča...

23

Samica se je prva spustila k bregu, kjer je odložila svoj tovor ter priklicala zarod.

Tudi volk je odložil tovor, nato pa se je napotil k reki, da si pogasi žejo. V hipu, ko je hlavno srebral vodo, je rezež puškin strel zmotil večerno tišino. Lepi volk — oče se je mrtev zgrudil kraj potoka. Prestreljena glava je padla v vodo in kri je pordečila breg...

Samica je zaradi varnosti zatulila ter izginila za gričem...

24

Ob večernih žarkih junjskega sonca se je lovec spravil na odkopavanje mladicev. Uro nato je pet mrtvih trupel ležalo pred njegovimi nogami. Mož si je brisal znoj s čela ter razmišljal, kaj se je zgodilo z mladicev, ki ga prejšnji večer ni pogodil. Frank je bil prepričan, da znanec ni med mrtveci. Barva dlake je bila tako izzivajoča in oči malega junaka tako bistre, da bi ga takoj spoznal, če bi bil med mrtvimi.